

TIEN JAAR SAMEN ONDERWEG

Op 4 januari blaast mgr. Johan Bonny *tien kaarsjes uit op zijn bisschoppelijke verjaardagstaart*. Dan is het immers tien jaar geleden dat hij in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal tot bisschop gewijd werd, ruim twee maanden nadat paus Benedictus XVI hem op 28 oktober 2008 tot 22ste bisschop van Antwerpen benoemde. 'Relevant' vroeg onze bisschop om tien herinneringen op te rakelen die hem de voorbije tien jaar raakten, die hem altijd zullen bijblijven, die hem sterken in zijn roeping als priester om mensen nabij te zijn en Jezus' boodschap op aarde mee waar te maken.

De brievenbus van het bisschopshuis. Het is zaterdagvoormiddag, daags voor mijn bisschopswijding. Ik ben zenuwachtig voor wat komen gaat. Ik haal de weekendkrant die nog in het portaal van het bisschopshuis ligt. Achter mij valt de glazen tussendeur in het slot. Met de sleutel nog langs de andere kant. Ik zit opgesloten in het ijskoude portaal. Zonder jas. Die vergat ik aan te trekken. Ik kniel neer voor de brievenbus. Door de gleuf probeer ik de aandacht van een voorbijganger te trekken. Ruim een half uur lang. Tot uiteindelijk iemand stopt – van wie ik enkel de onderbenen kan zien door de gleuf van de brievenbus. Hij verwittigt iemand aan de deur naast het bisschopshuis. Als die man zich ooit kenbaar maakt, drinken we samen een glas wijn.

De gesprekken met slachtoffers van seksueel misbruik. Het zijn bijna allen mannen, de meesten van hen ouder dan ikzelf. In hun kinder- of jeugd jaren werden ze seksueel misbruikt door een priester, een pater of een broeder. Sommigen komen alleen, anderen begeleid door een professionele hulpverlener, en nog anderen vergezeld door hun echtgenote of een vriendin. Het zijn telkens ingrijpende gesprekken,

Herbeginnen bij Jezus Christus. Dat is de titel van een nieuw boek van mgr. Johan Bonny, dat in januari verschijnt (Uitgeverij Halewijn, 2019). Tien jaar is hij onderweg met de mensen uit zijn bisdom. Tien jaar van interessante ontmoetingen, deugddoende bedevaarten, grote en kleine dossiers, dagelijkse vergaderingen, gezamenlijk overleg, ontelbare e-mails ... Maar wat met het evangelieboek van Jezus Christus waaronder hij knielde tijdens zijn wijding? Hoeveel tijd en ruimte blijft er voor Hem over? Dit boek is een bloemlezing van teksten, preken en overwegingen van mgr. Bonny over die Jezus Christus, over wat Hem uniek maakt en hoe Hij het verschil neerzet in ons aller leven, eenvoudig en levensnabij. Het is een getuigenis recht uit het hart van een gelovig man voor wie Jezus Christus zijn persoonlijk kompas is, het ijkpunt van wat hij doet en hoe hij het doet.

met heel wat momenten van stilte. De meeste slachtoffers leven al decennia met dat trauma, zonder erover te kunnen spreken, zelfs niet met hun vrouw of kinderen. De gesprekken raken mij diep, dieper dan ik op dat moment kan of wil laten blijken. Ze dringen in mijn denken en voelen naar binnen. Ze laten me niet los.

Een vormselviering. Tijdens de homilie vraag ik aan een jongen wat hij later wil worden. Hij antwoordt meteen: "Ingenieur." Ik vraag hem waarom. "Omdat mijn papa ingenieur was." Na de homilie fluistert de pastoor mij in het oor dat zijn papa kort tevoren gestorven is, en dat mama in de kerk zit. Na de viering pols ik of het mogelijk is om de mama en haar vormeling te kunnen spreken in de sacristie. Met veel verdriet vertelt ze over de ziekte en het afscheid van haar man. Het ontroert me diep. Hoe dicht kunnen dood en leven bij elkaar liggen, verdriet en feest, afscheid nemen en verder doen. Aan de jongen heb ik gezegd: "Word jij nu maar ingenieur, zoals je papa!"

Het baptisterium van Sint-Jan van Lateranen in Rome. Voor het grote jubileum 'Kerk onder stroom' van (4)50 jaar bisdom Antwerpen gaan we op bedevaart naar Rome. Elke dag is er een eucharistieviering in een basiliek. De viering in Sint-Jan van Lateranen begint in het baptisterium naast de basiliek. Het stamt uit de christelijke oudheid. In een lange rij stappen onze pelgrims door de lage put waarin christenen zich laten dopen. Een voor een mag ik hen besprenkelen met fris doopwater, ter herinnering aan hun doopsel. Het koor zingt enkele sobere, indringende melodieën. Velen zijn ontroerd. Ik ook. Het heilige kan zo rakelings nabij zijn ...

Een herder in de lijn van het verhaal dat God schrijft met mensen en met ons bisdom.

Aan de grot van Lourdes. Elk jaar begeleid ik onze diocesane bedevaart naar Lourdes. Het is een gemengde groep deelnemers: zieken en gezonden, alleenstaanden en gezinnen, ouderen en jongeren, sterk of minder sterk geëngageerde gelovigen. Hoogtepunt is steeds de eucharistieviering aan de grot waar Maria verscheen aan Bernadette. Vele herinneringen komen daar naar boven. Ik stond er voor het eerst als vijftienjarige in 1970, halverwege de humaniora. Het is voor mij een heilige plek gebleven. Een rode draad in mijn leven. Je kunt er aankomen en vertrekken, zonder het gevoel te hebben dat je bent weggeweest. Maria blijft er spreken, met weinig woorden en in sobere gebaren.

Een jonge kerel op de stoep. Het is bisschoppenconferentie. De hele donderdag lang. Ik ben moe en niet in de beste stemming. Ik wil mijn gedachten verzetten al kokend. Dus steek ik de straat over om wat inkopen te doen in de supermarkt. Op de stoep spreekt een jonge kerel me aan. Hij moet vooraan in de twintig zijn. "Zijt gij de bisschop? Ik wil je iets vragen. Enkele jaren geleden liet ik me hier – hij wijst naar het bisschopshuis – uitschrijven uit de kerkregisters. De pedofilie was er voor mij echt te veel aan. Nu heb ik gelezen wat je geschreven hebt over het huwelijk en het gezin. Ik wil me opnieuw laten inschrijven. Hoe doe je dat?" Soms staat er een engel op je weg. Gezonden van hierboven, denk ik dan.

Ook een sportieve uitdaging gaat hij niet uit de weg.

Betrokken op de wereldkerk in ons bisdom.

Op bezoek in Syrië. Met medewerkers van Caritas wandel ik door het verwoeste oostelijke deel van Aleppo. Zover je kan kijken, overal ruïnes. Zowel de mooie brede winkelstraten vooraan als de arme volksbuurten erachter: alles is met de grond gelijkgemaakt. We bezoeken een wijk waar opnieuw enkele mensen wonen, in de bouwval van ingestorte huizen. Als dieren in verlaten stallen. Meestal moeders met enkele kinderen. Een moeder laat me binnen. Ze zet een mand opzij met enkele resten van schoenen en plastic. De kinderen verzamelden het tussen het puin. Het is haar brandstof om te koken en de kamer te verwarmen. In welke wereld leven wij?

Paasnacht in de kathedraal. Het is de mooiste en langste liturgische viering van het jaar. Haar opbouw stamt uit de oudste tijden van de Kerk. We vieren de kern van ons geloof: dat Jezus voor ons gestorven en verrezen is. Het is een dienst vol licht en vreugde. Buiten de kathedraal ontsteek ik het nieuwe vuur. Met dat vuur ontsteekt de diaken in de kathedraal de paaskaars. De paasklokken luiden feestelijk. Als voorganger mag ik het nieuwe doopwater zegenen, een kind of een volwassene dopen, en het volk met doopwater besprenkelen. Het raakt me telkens opnieuw, om als bisschop in de liturgische traditie van de Kerk te mogen staan, samen met gelovigen van vandaag.

Een papa is stervensziek. Ruim twintig jaar geleden leerde ik hem en zijn vrouw kennen toen we samen deelnamen aan jongerentochten. Ze trouwden later en hebben twee kinderen, een jongen en een meisje. De jongen zal over een paar weken het vormsel ontvangen. Na een gesprek besluiten we om beide sacramenten samen te vieren: de ziekenzalving van papa en het vormsel van de jongen. We doen het in beperkte kring, in de huiskamer. Eerst het vormsel van de jongen, met de hand van papa op zijn schouder. Dan de ziekenzalving van papa, met alle handen symbolisch boven hem. Dat moment vergeet ik nooit. Enkele dagen nadien overlijdt de papa.

Nabij zijn en hoop brengen met het sacrament van de ziekenzalving in tijden van zwakheid of aan het einde van het broze bestaan.

Luisteren met open oren naar kinderen en jongeren om met hun scherpe blik te kunnen kijken.

Op vakantie in Frankrijk. In elk kerkportaal hangt een overzicht van alle gebedsdiensten in de lokale pastorale eenheid. Deze zondag is de viering maar vijftien kilometer verder. "C'est tout près", zeggen ze. Wat in Frankrijk zoveel betekent als "A une demi-heure d'ici." Ik beland in een kleine, middeleeuwse parochiekerk en zet me incognito tussen de andere gelovigen. Ongelijke vloertegels, gammele stoelen, zwakke verlichting, ruim voldoende spinnenwebben, een jonge Afrikaanse priester, gelovigen van ter plaatse en van elders, enkele opvallend mooi geklede families met kinderen die vooraan knielen, voor iedereen een gerecycleerd A4'tje met de liederen, vriendelijke blikken over en weer, een lange vredeswens: dat is 'God in Frankrijk' anno 2018.

Johan Govaerts

Frank Bahnmüller

Een welkome ontspanning: Antwerpen verkennen met de fiets.

© Saskia van den Kleboom

Altijd in voor een leuke noot: viool spelen op twee takken in de voetsporen van Franciscus naar Assisi.

Tijd maken voor jongeren op bedevaart in Rome.

Aankloppen bij God kan altijd en overal, zelfs op klaarlichte dag.

Deze folder verscheen bij *Relevant*, het magazine van het bisdom Antwerpen. *Relevant* verschijnt zes keer per jaar. Een abonnement kost 20 euro, een jongerenabonnement 10 euro en een steunabonnement 40 euro. Abonneren kan via abonnementen.relevant@kerknet.be. Info op www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Het boek *Herbeginnen bij Jezus Christus* van mgr. Johan Bonny verscheen bij nv Halewijn (136 blz.) en kost 19,95 euro. De bisschop schenkt de opbrengst van de publicatie aan Caritas-Syrië. U kunt het boek bestellen bij de boekhandel of via uitgeverij Halewijn, 03 210 08 11 of www.halewijn.info

